

СТАНОВИЩЕ

от проф. дн Ваня Спасова Георгиева

на дисертационен труд на тема „Функции на мониторинга в условията на децентрализация на училищното образование“

за придобиване на образователна и научна степен „доктор“, област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление

1.1. Теория и управление на образованието

Автор: Румяна Годорова Гьорева, докторант (редовна форма на обучение) към катедра „Педагогика““, Факултет по педагогика, ЮЗУ „Неофит Рилски“ Благоевград

1. Кратки данни за докторанта

Познавам докторант Румяна Гьорева от три години. Тя е опитен изследовател и управленец в областта на образованието, изключително отговорна към всяко едно поето задължение на терена на който работи . Коректна в отношенията с колегите си, отзивчива към оказване на помощ и готова винаги да се вслуша внимателно в направени препоръки или дадено мнение. Същевременно демонстрира интелект и опитност самостоятелно да се справя с организационни и изследователски проблеми, притежава любопитство към нови неоткрити от нея досега предизвикателства и постоянство в търсенето на методи за тяхното осмисляне и създаване на условия за преодоляване на проблемите.

2. Актуалност и структура на дисертационния труд

Относно актуалността: Актуалността на изследването е свързана с неразкритото функционално разнообразие на мониторинга в съвременното образование и неговата специфика и значение в условията на различните нива на децентрализация на училищните институции.

Относно структурата: Дисертационният труд е разработен на 193 машинописни страници основен текст и допълнителни страници за литературна справка и приложения в едно общо тяло. Приложенията са 27 на брой, част от които на допълнителен информационен носител и съдържат количествени данни за оригинали на анкетни проучвания, честотно разпределение на резултатите от отговорите на учители, експерти, родители, карта на направленията, критериите, показателите и индикаторите за наблюдение и съответните доказателства, въпросници за проучване мнението на родителите и ученици, статистически обработки на резултати от разнообразните изследвания, включително и аудиозаписи на проведените фокус групи.

В структурно отношение работата се състои от увод, три основни глави и заключение. Те са логично структурирани и отговарят напълно на развитата концептуална рамка за доказване на възможността да се разработи концептуален модел за съвременен мониторинг на училищата в системата на предучилищното и училищно образование и да се очертаят условията за неговата ефективност.

Относно публикациите по дисертацията: Темите на научните разработки, които се представят като публикации по дисертацията отговарят на основни части от нейното съдържание и са напълно достатъчни като количество и качество за популяризиране на основните идеи на автора. Възможно е самият концептуален модел, разработен и апробиран от Румяна Гьорева за в бъдеще да бъде издаден като самостоятелно методическо ръководство.

3. Информационна база

Библиографската справка включва 181 литературни източника, от които 44 на латиница. Може да се каже, че са подбрани по същество основни разработки в областта на децентрализацията, автономията и мониторинга в областта на образованието, а позоваването на отделни автори в текста е направено коректно.

Информационната база за емпиричната част на изследването почива върху съчетаването на количествени с качествени изследователски методи с преобладаване на различни форми на наблюдението, анкетиранието и организиране на фокус групи.

Качеството на направеното изследване, както теоретично, така и емпирично до голяма степен се дължи и на информационната осведоменост на авторката за реалните условия на работа в съвременните образователни институции, нормативната база и законодателните инициативи през последните години.

4. Концепция на изследването

Тя е развита достатъчно ясно в увода на дисертацията, където са обосновани обектът и предмета на изследване, целта и произтичащите от процеса на реализация на целта необходими задачи. Всичко това е логично подбрано и структурирано в определена последователност. Избраните задачи са твърдествени с основните етапи на цялостното изследване и по този начин се гарантира тяхното реализиране на практика. Очертани са изследователски въпроси, и са структурирани проблеми на изследване на мониторинговите системи на теоретико - аналитично и най вече на експериментално – приложно ниво. Особено внимание заслужава разработената концептуално-технологичната характеристика на

изследването със съответните етапи, дизайн на методиката и конкретиката относно методите на емпиричното изследване, включително подбраните методи на дескриптивната, съпоставителната и асоциативната статистика. Още в постановката на проблема и очертаване на концептуалната рамка се забелязва, че става въпрос за изследване с теоретико-практически характер, чието значение се свързва с теорията и практиката на управление на училищата съобразно новите тенденции за промяна на техния статут и възможности за относителна автономия в редица области на училищната практика.

5. Съдържание на труда

Първа глава логично е ориентирана към разкриване на категориалния апарат на изследването и обосноваване на приетата от докторантката гледна точка към съвременните особености на децентрализацията, автономията и самоуправлението както и обосноваване на необходимостта от ново качество на мониторинга в условията на действие на тези процеси.

Очертаните в първа глава нерешени проблеми и законодателни инициативи се допълва във втора глава със SWOT анализ на настоящата система за мониторинг и проучване на мнението на т. нар. от докторантката основни субекти, ангажирани с проблемите на училището и училищното управление. Постепенно се достига до обосноваване на необходимостта и разработването на нов концептуален модел за мониторинг на училищното образование, който е основен практико-приложен принос на докторантката в теорията и практиката на управлението на образованието у нас.

Защитени са редица функции на съвременния мониторинг, а в третата глава се прави проверка на функционалната стойност на предложения инструментариум чрез проучване на мнения, установяване на тежест на отделните индикатори, изследване на корелации между индикаторите по тежест и значимост и установяване на статистически значими разлики за доказване на издигнатите в концептуалната рамка хипотези.

6. Приноси

Приемам за напълно основателни формулираните от докторанта приноси. Наред с това бих обобщила следните достойнства и постижения на дисертационния труд:

- Постигнат е широк обхват на проблематиката за мястото на мониторинга в процесите на децентрализация и разширяване на автономията на образователните институции

- Обогатени са идеите за многобройните функции на мониторинга като система от дейности не надзираващи, а подпомагащи усъвършенстването на качеството на съвременното образование
- Осъществени са проекти за бъдещи изследвания и управленски дейности за усъвършенстване на системата на мониторинг на училищните организации у нас.

7. Автореферат

Авторефератът отговаря на изискванията и отразява коректно основните акценти в дисертационния труд и неговите приноси.

8. Препоръки към докторанта

За в бъдеще трудът да намери своята нова форма за методическо подпомагане на управлението на мониторинговите дейности в отделните образователни институции съобразно спецификата на предучилищното, училищното, професионалното и продължаващото образование у нас.

9. Заключение

Моето отношение към представената от Румяна Тодорова Гьорева дисертация и цялостната ѝ подготовка е **положително**. Дисертационното изследване на тема „Функции на мониторинга в процеса на децентрализация на училищното образование“ има очертани приносни моменти.

С дисертационния си труд докторантката демонстрира, че е спазила основните изисквания към разработването на дисертационен труд и доказване на хипотези, показва добро владение на теоретични постановки по изследваната проблематика в съответната научна област, има изследователски възможности за „работа на терен“ и умения за представяне на резултати пред професионална общност.

Качествата на проведеното дисертационно изследване, съдържанието на автореферата, перспективите, които се разкриват от приложението на представените инструменти за мониторинг ми дават основание да **предложа на уважаваното научно жури да присъди на Румяна Тодорова Гьорева образователната и научна степен „доктор“ в Област на висше образование 1. Педагогически науки и Професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието**

19.05.2017

Автор на становището:

проф. дн Ваня Спасова Георгиева